Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Lisäselvitys
13.2.2018

TEM/2090/03.01.01/2017
TEM071:00/2017

Viite: HE 189/2017 vp, työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kokous 8.2.2018

Tilastotietoa osa-aikatyöntekijöistä eri toimialoilla

Seuraavalla sivulla on esitettynä tilastotietoa osa-aikatyöntekijöiden absoluuttisista henkilölukumääristä ja prosentuaalisista osuuksista ammatti- ja toimialoittain. Tiedot on kerätty vuoden 2013 työolotutkimuksesta. Luokitukset perustuvat Tilastokeskuksen määrittelemiin Ammattiluokitus 2010:een ja Toimialaluokitus 2008:een (TOL 2008).

Taulukkojen toinen sarake (osa-aikaisten jakautuminen ammattiluokittain / toimialoittain) kuvaa kyseisellä ammatti- tai toimialalla työskentelevien osa-aikatyöntekijöiden osuutta kaikista osa-aikatyöntekijöistä. Kolmas sarake sen sijaan kuvaa osa-aikatyöntekijöiden osuutta kaikista palkansaajista kullakin toimialalla tai ammattiluokassa.

Toimialakohtaisessa taulukossa on lisäksi kuvattuna oppisopimusopiskelijoiden lukumäärä ja toimialan prosentuaalinen osuus kaikista oppisopimuskoulutettavista. Tiedot perustuvat Opetushallituksen rekisteriaineistoihin vuodelta 2014.

Tilastoja vertailtaessa on hyvä huomata, että nämä tilastot eivät ole suoraan vertailukelpoisia opetus- ja kulttuuriministeriön toimittamaan oppisopimusopiskelijoiden lukumäärää ilmaisevaan tilastotietoon, sillä siinä on kyse eri koulutusaloja koskevasta tilastoinnista.

Lisäksi on hyvä huomata, että tässä esitetyt tilastot kuvaavat kaikkia osa-aikaisia palkansaajia – myös niitä, jotka ovat tyytyväisiä nykyiseen työtuntimääräänsä. Hallituksen esityksen vaikutusarvio-osiossa on taas esitetty toimialoittainen taulukko niistä osa-aikaisista, jotka haluavat lisätyötunteja.

Tilastointitapojen eroista johtuen osa-aikaisten palkansaajien ja oppisopimusopiskelijoiden absoluuttiset lukumäärät toimialoittain eivät ole täysin vertailukelpoisia. Osa-aikaisten palkansaajien lukumäärä viittaa tiettynä ajanhetkenä osa-aikaisessa työsuhteessa olleiden vuosikeskiarvoon. Oppisopimusopiskelijoiden määrä taas kuvaa kalenterivuonna oppisopimuskoulutuksessa olleiden lukumäärä. Täten vertailu hieman ylikorostaa oppisopimusopiskelijoiden määrää suhteessa osa-aikaisiin.

Myös Tilastokeskuksella on olemassa tietoja osa-aikaisten jakautumisesta toimialoittain ja ammattiluokittain. Tiedot ovat saatavissa erikseen toteutettavalla tietopyynnöllä, mikäli niitä tarvitaan. Ne ovat kuitenkin uudempia kuin tiedot oppisopimusopiskelijoiden jakautumisesta toimialoittain, eivätkä siten täysin vertailukelpoisia.

Osa-aikatyötä tekevien palkansaajien jakautuminen ammattialoittain:

Ammatti	Osa-aikaisia palkansaajia (lukumäärä)	Osa-aikaisten jakautuminen ammatti-luokittain	Osa-aikaisten osuus kaikista palkansaajista ammatti-luokittain
Johtajat	2000	1 %	3 %
Erityisasiantuntijat	61000	20 %	8 %
Asiantuntijat	46000	15 %	8 %
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	27000	9 %	12 %
Palvelu- ja myyntityöntekijät	118000	39 %	22 %
Maanviljelijät, metsätyöntekijät, jne.	1000	0 %	3 %
Rakennus-, korjaus-, ja valmistustyöntekijät	10000	3 %	3 %
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	6000	2 %	3 %
Muut työntekijät	31000	10 %	21 %

Lähde: Työolotutkimus 2013

Osa-aikatyötä tekevien palkansaajien sekä oppisopimusopiskelijoiden jakautuminen toimialoittain:

Toimiala	Osa-aikaisia palkansaajia (lukumäärä)	Osa-aikaisten jakautuminen toimialoittain	Osa-aikaisten osuus kaikista palkansaajista toimialoittain	Oppisopimus-opiskelijoiden lukumäärä ja jakautuminen toimialoittain
Tuntematon	1000	0 %	13 %	800 (2 %)
Maa-, metsä- ja kalatalous	4000	1 %	7 %	800 (2 %)
Teollisuus	17000	6 %	4 %	4700 (10 %)
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, rakentaminen	4000	1 %	2 %	3200 (7 %)
Tukku- ja vähittäiskauppa	62000	20 %	24 %	6900 (14 %)
Kuljetus ja varastointi	11000	4 %	8 %	1200 (2 %)
Majoitus ja ravitsemustoiminta	20000	6 %	29 %	1700 (4 %)
Informaatio ja viestintä	1300	4 %	8 %	1400 (3 %)
Rahoitus, vakuutus- ja kiinteistöalan toiminta	2000	1 %	3 %	3600 (7 %)
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	17000	6 %	11 %	1100 (2 %)
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	20000	6 %	21 %	1600 (3 %)
Julkinen hallinto	10000	3 %	6 %	7400 (15 %)
Koulutus	30000	10 %	13 %	1300 (3 %)
Terveys- ja sosiaalipalvelut	74000	24 %	16 %	6100 (12 %)
Taiteet, viihde ja virkistys	5000	2 %	10 %	600 (1 %)
Muut (mm. järjestötoiminta)	14000	5 %	25 %	6500 (13 %)

Lähteet: Työolotutkimus 2013, Tilastokeskus & Opetushallituksen rekisteriaineistot v. 2014.